

Nr 317.

Av herr **Törnkvist** i Karlskrona, om viss löneförbättring för viss på övergångsstat tvångsvis överförd personal vid armén och marinen.

Jämlikt riksdagens år 1935 fattade beslut tillerkändes löjtnant, sergeant samt underofficer av 2. och 3. graden på aktiv stat vid armén respektive marinen, vilken i minst fem år åtnjutit lön i högsta löneklassen av den lönegrad beställningshavaren tillhör, tillfällig löneförbättring enligt närmare utformade grunder.

Genom nämnda föreskrift, att löneförbättringen endast tillkommer personal på aktiv stat, kommer sådan personal, vilken efter att ha tvångsvis överförts till övergångsstat och därefter förordnats att upprätthålla för pensionerad personal avsedd arvodesbefattning eller som eljest tages i anspråk för ständig tjänstgöring, ej i åtnjutande av ifrågavarande löneförbättring, ehuru på grund av de förhållanden, under vilka den tagits i anspråk för tjänstgöring, och skyldigheten att intill uppnådd pensionsålder bestrida ifrågavarande befattningar ävensom med hänsyn till tjänstens natur och gällande likställighet i avlöningshänseende i övrigt med personal på aktiv stat den bort komma i åtnjutande av ifrågavarande löneförbättring.

Det torde kunna antagas, att när stadgandet om *full tjänstgöringsskyldighet* för den till övergångsstat tvångsvis överförda personalen föreskrevs, ingen därvid velat förutsätta, att denna tjänstgöringsskyldighet skulle fullgöras under sämre lönevillkor, än som gälla för personal på aktiv stat. Någon begränsning i den tvångsöverförda personalens skyldighet att fullgöra samma tjänst, som kräves av personal på aktiv stat, finnes ingenstädes föreskriven och ifrågasättes ej heller av vare sig myndigheter eller personalen. Ur tjänstgöringssynpunkt torde inga sakligt grundade skäl för en sämre löneställning för ifrågavarande övergångsstatspersonalgrupp än för personal på aktiv stat kunna anföras. Likställigheten i lönehänseende, vilken för övrigt erkänts i ett annat avseende, nämligen i fråga om åtnjutandet av särskilt ortstillägg på vissa dyrorter, har från början betraktats så självklar, att från personalorganisationernas sida förhållandet ej ansetts behöfligt att i avgivna framställningar rörande den tillfälliga löneförbättringen särskilt framhållas.

På grund härav har ej heller under ärendets förberedande eller i samband med ingivna framställningar frågan om ett inbegripande av övergångsstatspersonal i arvodesbefattningar bland den aktiva personalen i denna tillfälliga löneförbättring blivit berörd, vilket i sin tur fått till följd, att den blivit lämnad utan möjlighet till löneförbättringens erhållande.

Pensionerad personal placerades jämlikt 1925 års försvarsbeslut i arvodesbefattning för att kostnaderna därigenom skulle bli mindre än om i dessa

befattningar placerats personal på aktiv stat. För att i största möjliga utsträckning utnyttja på tvångsvis övergångsstat överförd personal förordnades samtidigt, att så länge övergångsstatspersonal fanns att tillgå skulle de för pensionerad personal avsedda befattningarna upprätthållas av på övergångsstat tvångsvis överförd personal, varigenom sålunda ytterligare besparingar för statsverket kunde göras. Här hava sålunda kostnadsbesparingar varit möjliga att uppnå på två vägar, vartill så kommit ytterligare en tredje genom att viss i arvodesbefattningar placerad eller i ständig tjänstgöring i anspråk tagen personal på tvångsvis övergångsstat ej heller kommit i åtnjutande av den löneförbättring, vilken på grund av ogynnsamma befordringsförhållanden befunnits skäligt tillerkänna viss personal på aktiv stat. Visserligen är antalet befattningshavare på tvångsvis övergångsstat i arvodesbefattning, som böra likställas med personal på aktiv stat i lönehänseende, ej så stort — enligt gjorda beräkningar uppgår antalet till 2 officerare och 34 underofficerare — men rättvisan kräver, att även om antalet är litet bör den ändå tillgodoses.

Ett antal av denna övergångsstatspersonal i arvodesbefattning är placerad till tjänstgöring på de dyrare orterna och hava där stora bekymmer med att kunna draga fram sig själva och familjen på lönen. Det är att märka, att de i likhet med sina kolleger på aktiv stat lidit och lida under trycket av samma ogynnsamma befordringsförhållanden, som föranledde riksdagen att tillfälligt förbättra lönerna för personalen på aktiv stat.

För vissa av dem, som tillträtt tjänsten i arvodesbefattning senare än i samband med överföringen på övergångsstat, hava dessutom restriktioner i rätten till uppflyttning i högre lönegrad föreskrivits på så sätt, att dylik uppflyttning äger rum först sedan viss tid av den som befattningshavaren varit ur tjänstgöring intjänats. Även detta förhållande bidrager på ett mycket kännbart sätt till en ytterligare försämring av löneförhållandena för ifrågavarande befattningshavare.

Vad som styrkt uppfattningen om det självskrivna uti att den tillfälliga löneförbättringen varit avsedd att även komma tvångsvis överförd personal i arvodesbefattning till del har bland annat även varit det förhållandet, att det provisoriska dyrortstillägg, vilket jämlikt riksdagens beslut utgår till statens befattningshavare på vissa dyrorter, även tillkommer sådan på övergångsstat tvångsvis överförd personal, som bestrider för pensionerad personal avsedd befattning eller som eljest tages i anspråk för ständig tjänstgöring.

De skäl, på vilka beslutet att det provisoriska dyrortstillägget skall utgå till ifrågavarande personal grundats, torde vara helt och hållet desamma som för att även den tillfälliga löneförbättringen bör tillkomma denna personal. Dessa skäl äro:

full tjänstgöringsskyldighet i likhet med aktiv personal intill uppnådd pensionsålder;

befordran till beställning i högre lönegrad i turberäkning med den aktiva personalen (SF nr 429/1925, § 15);

uppflyttning till högre löneklass enligt de för personal på aktiv stat gällande grunder (SF nr 429/1925, § 14) och

kallortstillägg, tjänstledighetsavdrag, semester och övriga förmåner i likhet med aktiv personal (SF nr 429/1925, § 13, mom. 4).

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen i anledning av Kungl. Majt:s förslag i fjärde huvudtiteln, punkterna 2 och 78, måtte besluta, att den däri löjtnant, sergeant samt underofficer av 2. och 3. graden tillerkända löneförbättringen även må tillkomma på övergångsstat tvångsvis överförd löjtnant, sergeant samt underofficer av 2. och 3. graden, vilken upprätthåller för pensionerad personal avsedd befattning eller eljest tages i anspråk för ständigt tjänstgöring, och vilken i minst fem år åtnjutit lön i högsta löneklassen av den lönegrad beställningshavaren tillhör.

Stockholm den 22 januari 1936.

Algot Törnkvist.

S a m m a n d r a g

av antalet på tvångsvis övergångsstat överförda löjtnanter, sergenter samt underofficerare av 2. och 3. graden inom armén och marinen, vilka upprätthålla för pensionerad personal avsedda arvodesbefattningar eller eljest tagas i anspråk för ständig tjänstgöring, och som den 1. juli 1936 kvarstått fem år i högsta löneklassen inom vederbörlig lönegrad.

Truppförband, station etc., som vederbörande tillhör.	A n t a l		Anteckningar, med uppgift över den beräknade årskostnaden för tillfällig löneförbättring.
	officerare	underofficerare	
I. 2	1	2	1,206:— G-ort
I. 4	1	1	834:— G-o. C-ort
I. 6		1	276:— C-ort
I. 10		1	288:— D-ort
I. 15		1	312:— F-ort
Karlskrona örlogsstation		11*)	3,300:— E-ort
Stockholms örlogsstation		14**)	4,488:— G-ort
KA 2		3	900:— E-ort
Summa	2	34	11,604:—

*) Samtliga äro underofficerare av 2. gr.

***) Därav 12 underofficerare av 2. och 2 av 3. graden.